

Dosarul nr. 2ra-623/22

2-19116792-01-2ra-29042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. O. Dvornic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Oliga Dumanscaia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oliga Dumanscaia împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la lucru, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Oliga Dumanscaia și a fost menținută hotărârea din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 09 iulie 2019, Oliga Dumanscaia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la lucru, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în baza contractului individual de muncă nr. 47 din 01 aprilie 2003 și a ordinului nr. 126-c din 01 aprilie 2004, a fost angajată la Agenția de Stat pentru Proprietatea Industrială în funcție de șef al Serviciului Protecția Muncii. Prin ordinul nr. 695-c din 30 decembrie 2004, a fost concediată prin transfer la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, conform art. 86 lit. u) din Codul muncii.

A notat că prin ordinul nr. 11-c din 03 ianuarie 2005, a fost angajată la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală în funcția de inginer protecția muncii și tehnica securității, prin transfer de la Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale în baza contractului individual de muncă nr. 199 din 19 ianuarie 2005. Prin ordinul nr. 752-c din 27 decembrie 2006 a fost transferată în funcția de inginer protecția muncii și tehnica securității în cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală în Direcția resurse umane și cancelarie.

Reclamanta a relatat că prin acordul suplimentar nr. 104/10-3 din 01 octombrie 2010 la contractul individual de muncă nr. 199 din 19 ianuarie 2005, s-a dispus că salariatul va cumula și funcțiile expertului coordonator (0,5 unitate), Secția chimie, biologie, medicină, Departamentul Invenții și Soiuri de Plante începând cu 01 octombrie 2010 în limitele duratei normale a timpului de muncă.

Ulterior, prin ordinul nr. 18-p din 19 ianuarie 2015, reclamanta a fost transferată în funcția de specialist principal securitatea și sănătatea muncii în Direcția resurselor umane și cancelarie.

A susținut că potrivit Hotărârii Guvernului nr. 325 din 02 iunie 2015, Întreprinderea de Stat „Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală” a fost reorganizată prin transformare în Instituția Publică „Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală”. Prin ordinul nr. 161-p din 01 iulie 2015 a fost transferată în funcția specialist categoria II, Secția resurse umane și cancelarie, iar prin Ordinul nr. 451-P din 03 decembrie 2015 a fost transferată în funcția de specialist categoria I, Secția resurse umane și cancelarie.

A subliniat că la 31 mai 2017, prin ordinul nr. 126-P a fost transferată în funcția de specialist categoria I, Secția examinare, Direcția brevete (cod 261917), iar, prin ordinul nr. 341p din 03 mai 2019, a fost forțat concediată din funcția de specialist categoria I, Secția examinare, Direcția brevete în legătură cu reducerea statelor de personal.

Reclamanta a indicat că nu este de acord cu ordinul de concediere, îl consideră neîntemeiat și ilegal, deoarece administrația Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, la concediere, nu a respectat condițiile prevăzute la art. art. 42¹, 88, 183 din Codul muncii.

A menționat că angajatorul, în timpul semnării avizului de preavizare, nu i-a prezentat ordinul funcțiilor care urmau să fie reduse, nu i-a fost adus la cunoștință ordinul motivat așa cum prevede legislația din punct de vedere juridic, economic, cu privire la reducerea numărului statelor de personal și anume funcția pe care a ocupat-o de specialist categoria I cu studii superioare universitare, Secția examinare, Direcția brevete conform Fișei de post și dacă există un astfel de Ordin, fiind nevoită de nenumărate ori verbal pe parcursul a mai multor zile să solicite copia ordinului nr. 25/P din 19 februarie 2019. Abia la 22 martie 2019 i-a fost eliberat ordinul respectiv.

Oliga Dumanscaia a susținut că la 21 februarie 2019, angajatorul i-a adus la cunoștință propunerea din 21 februarie 2019, în care era indicat că în legătură cu emiterea ordinului nr. 26/p din 20 februarie 2019 despre preavizarea privitor la

disponibilizarea în urma reducerii statelor de personal în cadrul Instituției Publice „Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală”, inclusiv a funcției deținute și în conformitate cu prevederile art. 88 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, se propune angajarea prin transfer în funcția de specialist Secția gestionare documente, Direcția mărci și design industrial în cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, pe perioada concediului pentru îngrijirea copilului a dnei Obadă Nadejda. La fel, i s-a propus funcția de specialist, însă, nu a fost de acord cu oferta propusă, deoarece funcția este temporară și mult mai inferioară.

A menționat că prin cererile nr. 824 din 01 martie 2019 și nr. 1247 din 26 martie 2019, a solicitat să fie transferată din funcția de specialist categoria I, Secția examinare, Direcția brevete în funcția de specialist principal, Secția examinare, Direcția brevete, care urma să devină vacantă în legătură cu transferul lui Stați Radu la altă organizație, însă, nu a primit răspuns.

Reclamanta a precizat că nu i s-a adus la cunoștință ordinul cu privire la preavizare, sub semnătură în termen de 2 luni înainte de reducerea statelor de personal, deoarece a luat cunoștință de acesta abia la 22 martie 2019. Totodată, nu a fost informată despre opinia organului sindical privind concedierea sa în legătură cu reducerea statelor de personal.

A subliniat că la concedierea sa, nu s-a luat în considerație dreptul preferențial de menținere la lucru în cazul reducerii statelor de personal, prevăzut la art. 183 din Codul muncii, precum nici vechimea în muncă, stagiul de 15 ani, la fel, nu s-a luat în considerație că în prezent își ridică calificarea făcând studii.

De asemenea, reclamanta a susținut că administrația Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nu i-a adus la cunoștință prin ordin cu cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de punerea în aplicare a măsurilor de rigoare, privind lichidarea unității, reducerea numărului statelor de personal înainte de declanșarea procedurilor prevăzute la art. 88 din Codul muncii, conform prevederilor art. 42¹ alin. (5) din Codul muncii.

A menționat că la concedierea sa, angajatorul nu a luat în considerație că în instituție sunt angajați pensionari, inclusiv în funcție de șefi și nu au fost reduși atât ei cât și funcțiile pe care le ocupă, la fel nu s-a luat în considerație și nu i s-a propus din funcțiile vacante, o funcție care să corespundă nivelului corespunzător funcției anterior deținută, deși în statele de personal există. În afară de prejudiciul material, pârâțul i-a cauzat un imens prejudiciu moral exprimat prin suferințe sufletești, lipsa surselor financiare în familie, au avut de suferit membrii familiei, a fost nevoită să împrumute bani de la rude și prieteni pentru a se întreține.

După concretizarea acțiunii, reclamanta Dumanscaia Oliga a solicitat anularea ordinului nr. 341p din 03 mai 2019 al Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală prin care a fost concediată din funcția de specialist categoria I, Secția examinare, Direcția brevete, în legătură cu reducerea statelor de personal, de la 07 mai 2019; restabilirea în funcția de specialist categoria I, Secția examinare, Direcția brevete, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu menținerea echivalentă a statutului

funcției deținute anterior; obligarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală să propună altă funcție echivalentă celei deținute anterior și anume specialist principal, sau consultant, consultant superior, consultant principal în aceeași Secție examinare, în aceeași Direcție brevete, cu menținerea salariului de funcție cu suma de 13 519,80 de lei plus diferența păstrată conform Hotărârii Guvernului nr. 1231/2018, pe termen nelimitat conform contractului individual de muncă; încasarea din contul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală în beneficiul său a salariului mediu lunar în sumă de 14362,19 de lei pentru perioada lipsei forțate de la muncă de la data de 07 mai 2019 până la data emiterii hotărârii judecătorești; încasarea din contul pârâtului în temeiul art. 330 din Codul muncii 0,3% cu titlu de penalitate pentru fiecare zi de întârziere din suma salariului pentru perioada lipsei forțate de la muncă din data de 08 mai 2019, până la emiterea hotărârii judecătorești, precum și a sumei de 100 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Oliga Dumanscaia a fost respinsă integral, ca neîntemeiată.

La 15 ianuarie 2021, Oliga Dumanscaia a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Oliga Dumanscaia și a fost menținută hotărârea din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prin Hotărârea Guvernului nr. 1247 din 19 decembrie 2018 privind organizarea și funcționarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Instituția Publică „Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală” s-a reorganizat prin transformare în Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, autoritate administrativă centrală din subordinea Guvernului. În temeiul acestei hotărâri, directorul general al Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a emis ordinul nr. 25-p din 19 februarie 2019 cu privire la reducerea statelor de personal.

Instanța de apel a constatat că angajatorul Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a respectat procedurile impuse de lege în situația de reorganizare a entității, comunicând și avizând reclamanta despre procedurile care derulează, consecințele reorganizării și modalitățile/posibilitățile de acționare a ultimei în calitate de salariat, oferindu-i după reorganizare accesul la o funcție cu atribuții asemănătoare celor exercitate în funcția anterioară, dar cu o salarizare mai avantajoasă, propunere respinsă de angajat. Astfel, în atare circumstanțe, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală corect și legal a concediat-o pe Dumanscaia Oliga ca rezultat al reorganizării și refuzului ultimei de a fi transferată într-o altă funcție instituită urmare a reorganizării.

La data de 15 aprilie 2022 Oliga Dumanscaia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, fiind reiterate motivele de fapt și temeiurile de drept invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Recurenta a menționat că angajatorul nu a probat temeinicia concedierii sale în legătură cu reducerea statelor de personal, iar, soluția instanțelor ierarhic inferioare cu privire la respingerea acțiunii, este neîntemeiată, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator și interpretarea eronată a normelor de drept material.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 01 decembrie 2021.

Materialele cauzei atestă că la 15 februarie 2022, Oliga Dumanscaia a primit copia deciziei motivate a instanței de apel, conform semnăturii din recipisă (f.d. 121, volumul II).

Totodată, se reține că prin dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe perioada stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022, au fost stabilite măsuri specifice în domeniul justiției, fiind suspendată de drept examinarea de către instanțele de judecată a cauzelor civile, cu excepțiile prevăzute la pct. 5.1.1 din dispoziție. Termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Ulterior, prin dispoziția nr. 13 din 31 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, au fost excluse măsurile specifice în domeniul justiției, începând cu data de 04 aprilie 2022, judecarea cauzelor civile fiind reluată din oficiu.

Astfel, recursul declarat la 15 aprilie 2022, este în termen.

La data de 29 aprilie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (f.d. 1,3, volumul VI), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Prin referința depusă la 03 iunie 2022, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, argumentele recurentei fiind declarative.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Oliga Dumanscaia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura

admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Oliga Dumanscaia, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Oliga Dumanscaia, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Oliga Dumanscaia se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic